

"Donanım treni kaçtı ama daha çok vagon var"

Index Bilgisayar'ın yaratıcısı **Erol Bilecik**: "Türkiye teknoloji üretmedi, tasarımı yapmadı. Bizim gibi ülkeler donanım trenini kaçırmış durumda ama daha çok vagon var. 2023'te bilişim teknolojilerinde ilk 10'da olmamız için neden yok"

Ekran arkası
FATOS KARAHASAN
fatos.karahasan@milliyet.com.tr

"İnternette iyi insan daha fazla"

■ Güvenlik konusunda insanlığın önümüzdeki dönemde neler bekliyor?

İnternet dünyasında önümüzdeki dönem yükselen alanı güvenlik olacak. İsrail bu konuda çok ileride. Güvenlik İsrail'in hegemonyası altında. Amerika'da güvenlik alanında hizmet veren halka açık şirketlerin yüzde 90'ı Symantec gibi İsrail kökenli şirketler. Türkiye'de de güvenlik alanı gelişiyor. İnsanlar konumuna bütçe ayırmıyor. Kömür mizeli ve zeki insanlar her yerde var ama bence internette iyi insan daha fazla. Yoksa tüm sosyal platformlar ortadan ikiye ayrılırdı. Büyüyemeydi. İnsanlar, hack'leniyor ama bu küçük bir oran. İnternette iyilerin sayısı kötülerden daha çok.

■ Karamsar olmamak gerekiyor bu durumda

Güven gerekiyor. Buluttaki bilginin güvenliği yüksek. Kurumsal, deprem güvenliği olan, fiziksel etkilerden de korunmuş bir durumda oluyorsunuz. Dışardan girişlerin maksimum ölçüde kapalı olduğu bir dünya.

Erol Bilecik

Erol Bilecik, ülkemizde bilişim teknolojileri değişikinde aklı gelen ilk yerel markalarımızdan Index Bilgisayar'ın yaratıcısı. 200'den fazla dünya markasının dağıtımını yapan, 600 çalışanı ve 8 bin iş ortağı sahip Index, yılda 12 milyar dolarlık bir ciro elde ediyor. 1986'da İTÜ Bilgisayar Mühendisliği'nden mezun olduğu günden beri bilişim sektöründe çalışan Index Bilgisayar CEO'su Erol Bilecik'e Index markasının öyküsünü ve Türkiye'nin dijital dünyadaki konumunu konuştuk.

■ Öykünüz Antakya'ya bağlıyor...

Doğma büyüme Antakyalı'yım. Babam Antakyalı. Anne tarafı Suriye Laskeli. 1938'de Hatay'a göç etmişler.

Babamın mobilya atölyesi vardı.

İmalat ve ticaret yapıyorduk. 1981'de İTÜ Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nü kazandım. Akademisyen olmayı istemedim ama girişimci ruhum baskın çıktı. Doğduğum yerde herkesin kendi tezgahı vardı. Üçüncü sınıfta girişimci olmaya karar verdim. Okuldan sonra, 1987'de Nixdorf Computer'da çalışmaya başladım. Almanlarla çalışırken, yurt dışıyla ticaret yaptık. Bu dönemde, "Al-sat" veya "Al-üret-sat" mantığı bana yakın geldi. İşin başında "üret-al-sat" modelini denedim. Toplama PC dönemi oldu. İş yaşamında çok hayal kurmak gerek. 1989'da üç bilgisayar, bir makine mühendisi, dört genç olarak şirketimizi kurduk.

■ İse dağıtım başladı ve işle devam ettiniz...

İnsan hayalleriyle doğuyor. Değişim gibi iş yaşamında çok hayal kurmak gerek. Yurt dışındaki örneklerle bakarak "yüksek hacimli-düşük kâr" bir iş olacağını görmüştük. Bizim için bir

sürpriz olmadı. Kendi iş kolumuzla ilgili yapmamız gereken önemli nokta, uluslararası bir markanın distribütörlüğünü almaktı. Biz perdenin arkasında kalmayı seçtik. Bilgisayar firmalarının nerdeyse tümüyle çalıştık ancak Index Bilgisayar olarak hep geride durduk. 1990'da Microsoft'tan Adobe'ye, HP'den Asus'a, hatta son günler itibarıyla Apple'da dahil olmak üzere IT (Information Technologies-Bilişim Teknolojileri) alanında aklınıza gelebilecek 200'e yakın markanın distribütörlüğünü yapar hale geldik.

■ Sabırla ilerlediniz...

Evet çok sabırlı davrandık. Bazı markaları altı-yedi yıl bekledik. Apple'ı kuruluşumuzdan beri bekliyorduk.

■ Bölgedeki gücünüz ne?

Kıbrıs ve Dubai dışında, biz Türkiye'ye odaklandık. Ancak önümüzdeki dönemde Ortadoğu ve Afrika'da da iş yapacağız. Türkiye'de IT sektöründe yüzde 25 payımız var.

"Çin donanım oyununun kazananı durumunda"

■ Türkiye, elektronikte daha çok tüketici durumunda. Ne yapmak gerek?

Daha çok donanım tarafında iş yapıyoruz. Bir teknoloji üretmedik. Üretmek derken, hem tasarlamak, hem üretmekten söz ediyoruz. Amerika tasarımı yapıyor. Çin de atölye yani üretim hizmetini veriyor. Çin donanım donanım kazananı durumunda. Önümüzdeki 20-25 yıl içinde Çin'e rekabet etmek zor olacak. Bizim gibi ülkeler, donanım üretim trenini kaçırmış durumda. Ama başka vagonlar var, onları yakalayabiliriz.

■ Hangi vagonlar örneğin?

Bilişim teknolojilerinde üç vagon var. Birincisi, donanım. Biz burada faaliyeti gösteriyoruz. İkinci bölüm, yazılım. Yazılım vagonuna ülkemizden daha çok insan binmiş. Bu alana yatırım yapmalıyız. Üçüncü vagona servis. Servis dediğimiz şey o kadar derya deniz ki, bu dansmanlık da olabilir, elde tomavidiyla sahada servis vermek de veya bulut gibi katma değerli servisler de... Yazılım ve servis treninin önümüzden yavaşça geçmekte olduğunu düşünüyorum.

■ Çin donanımında, Hindistan yazılımda ileride, biz ne yapabileceğiz?

Coğrafi yakınlığı kullansak, Avrupa, Ortadoğu ve Afrika'da çok şansız olabilir. Hem servis hem yazılım alanında. Ben kendimize çok fazla boş kuvar bulabileceğimizi düşünüyorum. İş gücümüz Avrupa'ya göre daha ucuz. Tasarımı kim yaparsa, katma değeri de o alıyor. Dünyada elektronikte Kore ve Japonya önde. Avrupa yazılımda da, donanım da geride kaldı. Biz bir an önce bölgenize odaklanarak, şansızın aratrabiliriz.

■ Yetkinliğimiz var mı?

Ben bardağın dolu tarafına bakıyorum. Bence biz yolun başında değiliz. Ortalarına geldik sanki. 161 üniversitemiz var. Ben bilişim sektöründeki ilk öğrencilerden biriyim. 1980'de üniversiteye girdim. Bilişim eğitimi o yıllarda başlamıştı. Bugün 161 üniversitede bu eğitimler veriliyor. Yeterlidir, değildir bunlar belki tartışılabilir. Yılda 4-5 bin uzmanlık alan öğrencimiz var. Daha iyi olabiliriz ama altyapının muazzam problemi olduğunu düşünmüyorum. Mühendisler, işletmeciler var... Hepsinin IT'yle ilgisi var. Bir dili konuşan, ikinci bir dile meraklı olan iyi bir nesil geliyor. ■

"Gençlere fırsat verilmeli, teknokentler kurulmalı"

■ Yazılımda ne yapabiliriz?

Dünyaya ihrac edebileceğimiz kendi yazılımımızı yaratmamız gerek. Bunun örnekleri var. Su yüzüne henüz çıkmamış yazılım firmalarımız var. Avrupa'da bankacılık ve mobil uygulamalarında bizim firmalarımızın etkinlikleri var. Ben bu konuda çok temel bir ihtiyaç görüyorum. Ülkemizin bu konuda liderliğe ihtiyacı var. Bu bizim temel stratejilerimizden birisi olmalı. Temel girdisi olmayan bir ihraçta söz ediyoruz. Cari açığımızı kapamak için çok önemli bir kaynak yaratılabilir. Ülkemizde bilişime odaklanmamız pek çok sivil toplum örgütümüz var. Devletimiz temel bir strateji ortaya koymalı. 2 yılda, 5 yılda ne yapılır? 10'uncu yılda ne kadar ihraçat gerçekleştirebiliriz? Benzeri sorulara cevap aramalı.

■ Devlet tam olarak ne yapmalı?

Devlet regülasyonlarla birleştirici olmalı.

İsrail'e gittiğinizde görüyorsunuz. Her bölgede bir teknoloji mahallesi var. Biz de girişimci gençlerimize fırsat verelim. Örneğin, onları vergiden muaf tutalım. SSK'larını bir süre almayalım. Google veya Facebook kendiliğinden ortaya çıkmadı. Bizim çocuklarımız yarışa Amerikalılara göre geriden başlıyor olabilir ama onlara destek olmalıyız. İsrail böyle yaptı. Her mahalle, her apartman bir teknokent. Bizde yasalara göre üniversitelerin içinde olmanız veya onlarla birlikte çalışmanız gerekiyor. Bu iyi bir şey ama daha özgürce ve cesaretlendiren yapılar lazım. Aynı şeyleri servisler için de söyleyebiliriz.

■ Ne tür servisler olabilir?

Dansmanlık hizmetleri, örneğin, Avrupa ve Türkiye'deki KOBİ'lerin gelecek vizyonlarını

oluşturma hizmeti olabilir. Güvenlik hizmetleri dansmanlığı gibi her tür servis ihraçta olabilir. En az katma değer, cihaz bakımından geliyor. Servisin payı içinde bakımın katma değeri düşüktür.

■ Türkiye'yi bilimsel olarak gelecekte nerede görüyorsunuz?

2023'te ilk 10 oyuncudan birisi olmamız için bir neden olmadığımız düşünüyorum. Amerika, Kore, Çin, Hindistan ayrı bir grup ama biz Brezilya ve Endonezya'nın sahip olması çalıştığı pastadan pay almamız, mevcut durumda Endonezya bile bizden iyi. Türkiye'nin bu alana 10-20 milyar dolar yatırım yapması gerekmektedir. Teknokentlerimiz olmalı. Zamanında Bill Gates geldi, teknokent için destek verdi, "Ne gerekiyorsa yapın, ben de yatırım yapayım" dedi. Ama olmadı.